

Mediacja na UAM

Przewodnik

Spis treści

O mediacji i konfliktach w środowisku akademickim	2
Mediacja na UAM - rodzaje	5
Zasady mediacji	6
Zainicjowanie i przebieg mediacji	7
Zakończenie mediacji	9
Ugoda	10
Mediatorzy na UAM	11
Zbiór dobrych praktyk w sytuacjach konfliktowych	13
Mediacja na UAM. Q&A	15
Informacje i kontakt	26

O mediacji

Mediacja pozwala stronom sytuacji konfliktowych rozwiązać konflikt pomiędzy nimi samodzielnie, bez dyrektywnej ingerencji ze strony podmiotów trzecich, w tym mediatora, poprzez wypracowanie wspólnego, satysfakcjonującego obie strony i uwzględniającego ich potrzeby porozumienia, z zachowaniem pełnej poufności.

Mediator jako neutralna i bezstronna osoba trzecia pomaga stronom zdefiniować, a czasem także uświadomić sobie często niedostrzegane w wyniku przeżywanych emocji ich rzeczywiste potrzeby - to, na czym im w danej sytuacji faktycznie zależy i wspólnie ze stronami poszukać odpowiedzi na pytanie, czy i w jakim zakresie mogą one zostać wzajemnie zaspokojone tak, by było to satysfakcjonujące dla obu stron.

- strony rozwiązują istniejący między nimi konflikt samodzielnie, to znaczy zgodnie z własną wolą - rezultat mediacji nie jest im narzucony przez jakiegokolwiek podmiot trzeci (mediatora, rektora czy bezpośredniego przełożonego)
- rozmowy stron prowadzone są w przyjaznej, bezstresowej atmosferze i są objęte pełną poufnością (treść rozmów i przebieg mediacji nie mogą być ujawnione innym podmiotom)
- strony mają szansę wysłuchania się nawzajem i mają zapewnienie poczucie bycia wysłuchanym
- strony mogą osiągnąć porozumienie akceptowalne i satysfakcjonujące dla nich obu
- krótsza i mniej sformalizowana niż inne postępowania (np. dyscyplinarne, sądowe)
- mediacja daje szansę na przywrócenie niezakłóconej komunikacji i pozytywnych relacji między stronami, rzeczywiste zlikwidowanie przyczyn konfliktu, a tym samym zapobieżenie podobnym sytuacjom w przyszłości

PRACA BEZ STRESU
ROZWIĄZANIE SPORÓW
POJEDNANIE ZGODA UGODA
SZACUNEK
ZAUFAŃ
ZAKOŃCZENIE SPORÓW
BEZ KONFLIKTÓW
POPRAWA RELACJI
POCZUCIE WŁASNEJ WARTOŚCI
LEPSZE SAMOPCZUCIE
DOBRA ATMOSFERA
SATYSFAKCJA
PEWNOŚĆ SIEBIE
ZROZUMIENIE
DIALOG
OTWARTOŚĆ
WSPÓŁPRACA
KOMUNIKACJA
WSPÓLNE PLANY
ROZMOWA

MEDIACJA
POROZUMIENIE

Mediacja na Uniwersytecie może dotyczyć wszelkich sytuacji konfliktowych nadających się do pojednawczego uregulowania.

Mediacji mogą być poddane konflikty mające miejsce pomiędzy wszystkimi członkami społeczności akademickiej: pracownikami, w tym zarówno nauczycielami akademickimi, jak i pracownikami zatrudnionymi na stanowiskach pracy w administracji czy na innych stanowiskach, studentami i doktorantami.

Mogą to być zarówno konflikty o charakterze poziomym, tzn. między współpracownikami czy studentami, jak i o strukturze pionowej, tzn. na linii przełożony - podwładny czy wykładowca - student.

Nie jest przeszkodą do wszczęcia i prowadzenia mediacji na Uczelni okoliczność, że stroną w konflikcie stanowi nie indywidualna osoba (jak np. w konflikcie pomiędzy wykładowcą a studentem), lecz grupa osób reprezentujących określone interesy (jak np. w konflikcie pomiędzy grupą nauczycieli akademickich a dziekanem czy pomiędzy nauczycielem akademickim prowadzącym zajęcia a uczestniczącą w tych zajęciach grupą studentów).

Strona 3

Sytuacje te mogą być związane także z przedmiotowym obszarem regulacji Polityki Równościowej i Antydyskryminacyjnej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu [TUTAJ](#) . A zatem mediacja może dotyczyć działań mających cechy dyskryminacji, molestowania, molestowania seksualnego, mobbingu, przejawów mowy nienawiści, działań przemocowych czy wynikających z uprzedzeń.

W grupie pracowników Uniwersytetu w mediacji można poszukiwać rozwiązań konfliktów zarówno związanych z zatrudnieniem (jak np.: procedura awansowa, premie, regulacja zakresu obowiązków, urlopy, wynagrodzenia, zasady rekrutacji i warunki zatrudnienia, zmiana warunków pracy, zakres podawania danych osobowych, rozwiązywanie umowy o pracę, przydział zajęć, odpracowywanie zajęć i zastępstwa, niewłaściwe wykonywanie obowiązków służbowych, oceny pracownicze), jak i związanych z codziennym funkcjonowaniem w środowisku akademickim, jak choćby naruszenie dóbr osobistych w wyniku prowadzenia publicznego dyskursu w przestrzeni internetowej, ochrona własności intelektualnej, inne zachowania oceniane jako nieetyczne, konflikty relacyjne czy związane z dostępem do informacji, infrastruktury, aparatury badawczej.

Do mediacji nadają się również sytuacje konfliktowe z udziałem studentów. Mogą one pojawić się zarówno w obszarze organizacji i toku studiów, jak i na linii student - wykładowca.

Są to zatem konflikty pomiędzy studentami a władzami i administracją Uczelni czy wydziałów, konflikty pomiędzy studentem a wykładowcą czy grupą studentów a prowadzącym zajęcia, jak również konflikty pomiędzy studentami czy ich grupami.

Więcej na temat konfliktów na uczelniach przeczytasz np: Sprawozdanie z działań Rzecznika Akademickiego Uniwersytetu Warszawskiego [TUTAJ](#)

Wśród konfliktów z udziałem studentów można wskazać m.in. sprawy finansowe, np. nieuregulowanie opłat za usługi edukacyjne, kwestie dostępu do stypendiów, zapomóg, a także sprawy organizacyjne, np. kwestie dostępu do urlopów, kwestie związane z interdyscyplinarnością studiów lub studiowaniem na studiach międzywydziałowych czy różnych uczelniach.

Druga grupa to konflikty związane z problemami z zaliczeniem (przedmiotu, lektoratu) lub zdaniem egzaminu, plagiatem i ściąganiem, z zajęciami online, kwestionowaniem sposobu prowadzenia zajęć, utrudnionym kontaktem z wykładowcami, ze współpracą między studentem a promotorem czy zachowania mające cechy stalkingu czy nękania.

Zachowania niesprzyjające rozwiązaniu konfliktu (pseudorozwiązania konfliktu):

UNIKANIE powoduje ukrywanie problemu i trwanie sytuacji konfliktowej, mimo pozornie poprawnych relacji.

DOSTOSOWYWANIE SIĘ (ULEGANIE) rodzi poczucie bycia wykorzystywanym i wywołuje albo pogłębia niechęć.

KOMPROMIS prowadzi do rozwiązań nietrwałych, z których żadna ze stron w rzeczywistości nie jest zadowolona, a w dalszej perspektywie może być zarzewiem kolejnych konfliktów.

RYWALIZACJA jako rozwiązanie przez narzucenie własnego stanowiska w rzeczywistości eskaluje konflikt i może wywoływać wrogość.

Mediacja na UAM

MEDIACJA W POSTĘPOWANIU DYSCYPLINARNYM

- w zależności od fazy postępowania do mediacji może skierować rektor, rzecznik dyscyplinarny lub komisja dyscyplinarna
- za zgodą stron, a w przypadku skierowania przez rektora - z inicjatywy rektora, za zgodą osoby, której czynu dotyczy zawiadomienie lub informacja i pokrzywdzonego
- mediatorem może być wyłącznie nauczyciel akademicki, wybrany przez strony, a w przypadku skierowania do mediacji przez rektora - wskazany przez rektora
- jeżeli strony dojdą do porozumienia, przybiera ono formę ugody

- do mediacji może skierować Rzecznik Praw i Wolności Akademickich UAM w toku postępowania wyjaśniającego
- za zgodą osoby pokrzywdzonej i osoby, której czynu dotyczy postępowanie
- mediatorem może być wskazany przez Rzecznika w uzgodnieniu z Rektorem i za zgodą stron nauczyciel akademicki mający doświadczenie w zakresie mediacji albo mediator zewnętrzny
- jeżeli strony dojdą do porozumienia, przybiera ono formę ugody

MEDIACJA WEDŁUG POLITYKI RÓWNOŚCIOWEJ | ANTYDYSKRYMINACYJNEJ

MEDIACJA W INNYCH SPRAWACH

- mediację inicjuje się na zgodny wniosek stron albo na wniosek jednej ze stron za zgodą drugiej
- wniosek kieruje się do Koordynatora Zespołu Mediatorów UAM albo go mediatora wybranego z listy mediatorów UAM
- mediatorem może być nauczyciel akademicki, osoba nie będąca nauczycielem akademickim lub mediator zewnętrzny z Zespołu Mediatorów UAM, wpisani na listę mediatorów UAM
- mediacja może zakończyć się porozumieniem, które może, lecz nie musi być spisane jako ugoda mediacyjna

Zasady mediacji

DOBROWOLNOŚĆ

1

Przystąpienie do mediacji zależy wyłącznie od woli (zgody) stron. Każda ze stron może w dowolnym momencie zrezygnować z mediacji. Od wyłącznej woli stron zależy także to, w jaki sposób mediacja zostanie zakończona, a jeśli dojdzie do zawarcia porozumienia, tylko strony decydują o jego treści.

POUFNOŚĆ

2

Mediator, strony i inne osoby biorące udział w postępowaniu mediacyjnym są obowiązane zachować w tajemnicy fakty, o których dowiedziały się w związku z prowadzeniem mediacji. Nadto Mediator nie może być świadkiem w postępowaniu sądowym co do faktów, o których dowiedział się w związku z prowadzeniem mediacji, chyba że strony zwolnią go z obowiązku zachowania tajemnicy mediacji.

BEZSTRONNOŚĆ

3

Mediator w trakcie prowadzenia mediacji winien traktować strony równo, bez faworyzowania żadnej z nich. Mediator nie działa na korzyść tylko jednej ze stron.

NEUTRALNOŚĆ

4

Mediator nie może być zainteresowany sposobem zakończenia mediacji w tym znaczeniu, że nie może czerpać korzyści z tego, czego dotyczy konflikt między stronami ani z tego, czy i w jaki sposób strony zakończą konflikt.

AKCEPTOWALNOŚĆ

5

Strony nie tylko zgodnie wskazują mediatora, lecz powinny również zaakceptować jego pomoc w dochodzeniu do porozumienia i współdziałać z nim w tym celu.

Zainicjowanie mediacji

1 Wniosek o wszczęcie mediacji

Jedna ze stron albo obie składają wniosek o wszczęcie mediacji do Koordynatora Zespołu UAM albo wybranego mediatora (wzór wniosku [TUTAJ](#))

! W przypadku spraw objętych zakresem przedmiotowym Polityki Równościowej i Antydyskryminacyjnej wniosek za zgodą stron składa Rzecznik w wyniku przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego.

2 Weryfikacja wniosku

Jeżeli wniosek o przeprowadzenie mediacji zawiera braki lub wywołuje wątpliwości co do jego treści, Koordynator Zespołu Mediatorów UAM albo wybrany mediator zwraca się do Strony o ich uzupełnienie lub wyjaśnienie.

3 Doręczenie wniosku drugiej stronie i jej zgoda na mediację

Jeśli z wnioskiem wystąpiła jedna ze stron, Koordynator Zespołu Mediatorów UAM albo wybrany mediator kontaktuje się z drugą Stroną w celu przekazania jej wniosku i uzyskania jej zgody na mediację.

4 Przekazanie sprawy mediatorowi

Jeśli wniosek został złożony do Koordynatora Zespołu Mediatorów UAM, po uzupełnieniu braków lub wyjaśnieniu wątpliwości, jeśli wniosek je zawierał i po uzyskaniu zgody drugiej strony na mediację zawiadamia on mediatora oraz przekazuje mu dane kontaktowe do stron.

5 Kontakt mediatora ze stronami

Mediator w porozumieniu ze stronami ustala miejsce i czas sesji mediacyjnej i zaprasza strony do jej odbycia.

Przebieg mediacji

(schemat)

1 Monolog mediatora (Open Speech)

Mediator informuje strony o istocie, zasadach i skutkach mediacji oraz ustala z nimi jej przebieg.

2 Prezentacja stanowisk stron

Strony na sesji wspólnej albo na sesjach odrębnych przedstawiają mediatorowi swoje perspektywy oraz punkt widzenia na konflikt.

3 Ustalenie kwestii do negocjacji

Mediator ustala wspólnie ze stronami, jakie są między nimi kwestie wymagające rozwiązania i w konsekwencji, czego dotyczyć będzie rozmowa, a także kolejność i zakres poruszanych zagadnień.

4 Wypracowywanie porozumienia

Rozmowy z udziałem mediatora, które mogą być prowadzone wspólnie z obiema stronami (sesje wspólne) albo naprzemiennie z każdą z osobna (sesje odrębne). Rodzaj sesji określa mediator w zależności, od tego, co w jego ocenie lepiej przyczyni się do rozwiązania konfliktu.

! Mediacja może odbywać się również on line.

5 Zakończenie mediacji

Niezależnie od wyniku mediacji mediator sporządza protokół, który przekazuje stronom. W przypadku mediacji wg postanowień Polityki Antydyskryminacyjnej i Równościowej przekazuje go również Rzecznikowi, a w postępowaniu dyscyplinarnym organowi, który skierował strony do mediacji (Rektorowi, rzecznikowi dyscyplinarnemu, komisji dyscyplinarnej). Jeśli strony zawarły pisemne porozumienie albo ugodę, do protokołu załącza się ich odpis podpisany przez strony.

Zakończenie mediacji

To, czy mediacja zakończy się zawarciem porozumienia zależy wyłącznie od stron. Nie zawsze zatem zakończenie mediacji będzie oznaczać pojednanie stron.

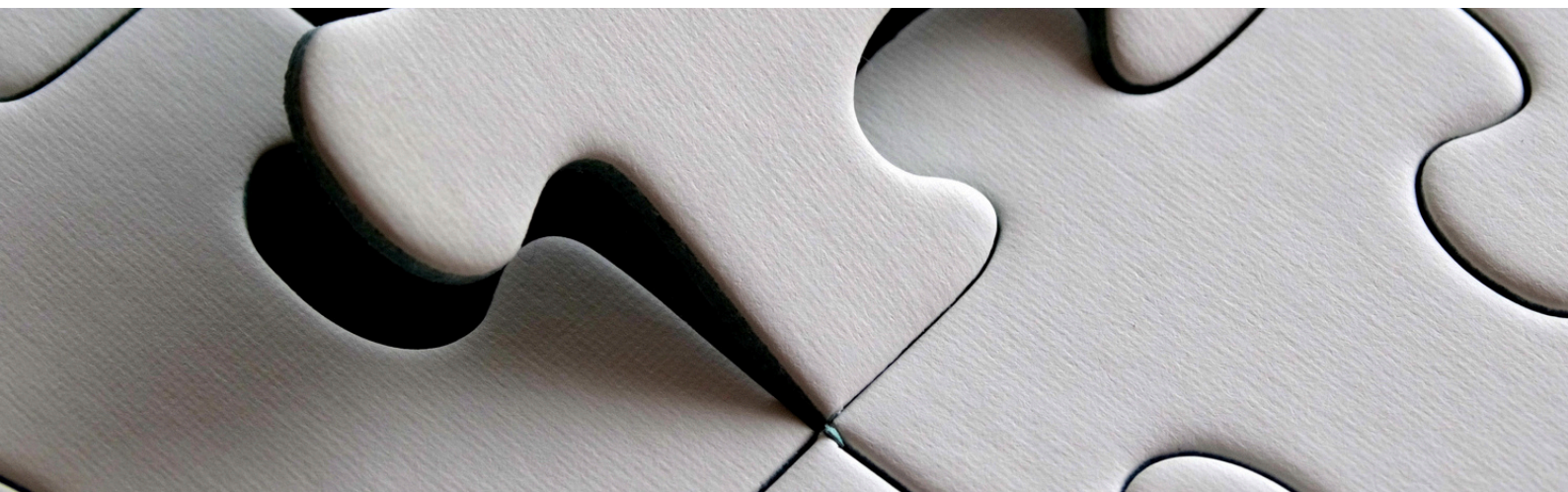
Jeśli taka będzie wola stron, porozumienie wypracowane w mediacji może przybrać formę ugody mediacyjnej.

Mediacja może zakończyć się również zawiadomieniem mediatora przez stronę lub strony o braku woli porozumienia się lub o rezygnacji z mediacji z innych przyczyn czy złożeniem stronom przez mediatora oświadczenia o niecelowości dalszego prowadzenia mediacji z uwagi na brak w jego ocenie możliwości rozwiązania konfliktu.

Jeśli strony określiły czas trwania mediacji, kończy się ona z upływem oznaczonego terminu, nawet mimo tego, że nie doszło do zawarcia porozumienia czy ugody. Strony mogą wówczas wyrazić wolę przedłużenia tego terminu.

Mediacja może zakończyć się także stosownie do uzgodnień między stronami, np. pojednaniem się na poziomie emocjonalnym bez sporządzenia jakiegokolwiek pisemnego dokumentu, wypracowaniem zasad współpracy na przyszłość.

Niezależnie od wyniku mediacji mediator po jej zakończeniu sporządza protokół z mediacji, który doręcza stronom i ewentualnie innym podmiotom.

Ugoda

ugoda jest umową prawa cywilnego - wiąże!

wykonania ugody można dochodzić w procesie sądowym

ugoda zatwierdzona przez sąd jest podstawą egzekucji bez konieczności wszczynania procesu sądowego

Jeżeli mediacja dotyczy kwestii, które wywołują dla stron skutki prawne, może zakończyć się spisaniem ugody.

Ugoda zawarta przed mediatorem jest - poza wyjątkowymi przypadkami - umową w rozumieniu prawa cywilnego, co oznacza, że stanowi wiążące dla stron źródło praw i obowiązków - strony będąc związane treścią ugody mają obowiązek ją wykonać.

Jeśli ugoda nie zostanie wykonana przez którąś ze stron, druga może dochodzić jej wykonania przed sądem, jak w przypadku każdej innej umowy cywilnoprawnej.

Po zawarciu ugody każda ze stron może wystąpić do sądu z wnioskiem o jej zatwierdzenie. Sąd zatwierdza ugode badając wyłącznie, czy jej treść nie jest sprzeczna z prawem, z zasadami współżycia społecznego, czy nie zmierza do obejścia prawa oraz czy jest zrozumiała i nie zawiera sprzeczności. Ugoda zatwierdzona przez sąd stanowi tytuł wykonawczy, co oznacza, że na jej podstawie może zostać wszczęta egzekucja. Jeśli więc sąd zatwierdzi ugode, nie ma potrzeby wszczynania procesu o jej wykonanie.

Mediatorzy na UAM

Zespół mediatorów UAM tworzą mediatorzy - pracownicy Uniwersytetu: nauczyciele akademicki i osoby nie będące nauczycielami akademickimi oraz mediatorzy z Polskiego Centrum Mediacji wpisani na listę mediatorów UAM.

Mediatora do sprawy wybierają zgodnie strony z listy mediatorów dostępnej [TUTAJ](#).

W przypadku braku zgody stron co do osoby mediatora zostaje on wskazany przez Koordynatora.

! W przypadku spraw objętych zakresem przedmiotowym Polityki Równościowej i Antydyskryminacyjnej mediatora wskazuje Rzecznik w uzgodnieniu z Rektorem za zgodą stron.

Mediację może prowadzić dwóch mediatorów, zarówno na wniosek stron, jak i na skutek propozycji Koordynatora lub samego mediatora.

Na każdym etapie mediacji strony mogą wnieść o zmianę mediatora. Również mediator wskazany przez strony lub wyznaczony przez Koordynatora może odmówić przeprowadzenia mediacji, a także zrezygnować z jej kontynuacji. W takich sytuacjach wybranie lub wskazanie nowego mediatora następuje według tych samych zasad, w myśl których wybrany został poprzedni mediator.

Zespołem Mediatorów UAM kieruje Koordynator, do którego zadań należy m.in. wskazywanie mediatora, jeśli nie wybiorą go same strony.

Mediator

wspiera strony w dążeniu
do rozwiązania konfliktu

pomaga opanować emocje
i nawiązać komunikację

moderuje rozmowę między
stronami dbając o zachowanie
wzajemnego szacunku
i poczucia równego traktowania

pomaga stronom uświadomić
sobie ich potrzeby
i oczekiwania
w sytuacji konfliktowej

dba o przyjazną atmosferę
sprzyjającą rozwiązaniu
konfliktu

dba o to, by strony czuły się
wysłuchane i by mogły wyrazić
swoje potrzeby

nie rozstrzyga sporu

nie osądza i nie ocenia

nie wymaga dowodów
i nie przeprowadza postępowania
dowodowego

nie ustala, kto ponosi winę
czy na kim spoczywa
odpowiedzialność za zaistniałą
sytuację ani nie ustala,
kto ma rację

nie świadczy pomocy
psychologicznej
ani nie prowadzi terapii

nie udziela porad prawnych

Zbiór dobrych praktyk w sytuacjach konfliktowych

1

pomimo tego, że sytuacja wywołuje u Ciebie emocje, staraj się nie eskalować konfliktu ani bezpośrednio, ani pośrednio (np. przez publiczne opowiadanie o nim)

2

ogranicz liczbę osób, z którymi chcesz się podzielić swoimi emocjami

3

spróbuj porozmawiać z drugą stroną. Nie każde zachowanie, które jest albo może być źródłem konfliktu wynika ze złej woli. Przyczyną konfliktu często są błędy w komunikacji albo jej brak.

4

zaproponuj mediację albo wyraż na nią zgodę, jeśli proponuje ją druga strona - to ważny akt dobrej woli. Pamiętaj, że prawdopodobnie będziesz funkcjonować z drugą stroną w tym samym środowisku jeszcze przez długi czas.

5

współpracuj z mediatorem. To osoba, której rolą jest pomóc Tobie i drugiej stronie w przezwyciężeniu konfliktu i jego rozwiązaniu oraz ułożeniu relacji między Wami na przyszłość.

zastanów się, jakie są Twoje rzeczywiste oczekiwania i potrzeby wobec drugiej strony - emocje potrafią skutecznie przeszkodzić w dostrzeżeniu istoty konfliktu. Powiedz o nich mediatorowi, tylko wtedy będzie możliwe zbudowanie trwałego i faktycznego rozwiązania konfliktu. Nie bój się, druga strona też to zrobi.

spróbuj pozbyć się obaw: mediator nie będzie Cię oceniać ani obarczać winą czy odpowiedzialnością - w mediacji nie ma znaczenia to, kto ma rację, lecz to, by rozwiązać konflikt w sposób satysfakcjonujący Ciebie i drugą stronę. Mediator to specjalista z zakresu komunikacji, jego rolą jest Wam w tym pomóc.

nie odrzucaj propozycji ugodowych drugiej strony bez zastanowienia. Jeśli nie zgadzasz się z nimi, zaproponuj ich przedyskutowanie, zmiany albo przedstaw własne stanowisko. Po to jesteś w mediacji.

spróbuj uświadomić sobie, że druga strona prawdopodobnie przeżywa podobne emocje, co Ty. To sprzyja znalezieniu rozwiązania opartego na wzajemnym zrozumieniu, a tylko takie jest trwałe i ma szansę zakończyć konflikt.

masz prawo do prezentowania własnego stanowiska i do wyrażania emocji. Emocje, często trudne, nieodłącznie towarzyszą sytuacjom konfliktowym. Spróbuj jednak zachować opanowanie, kulturę i szacunek dla drugiej strony, nawet wtedy, gdy druga strona ma z tym problem. To nieodzowne dla osiągnięcia porozumienia.

6

7

8

9

10

Mediacja na UAM

Q&A

1. W jakich sprawach może być prowadzona mediacja na Uniwersytecie?

Mediacja może być prowadzona zarówno w sprawach objętych zakresem przedmiotowym Polityki Równościowej i Antydyskryminacyjnej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz w sprawach rozpatrywanych w postępowaniu dyscyplinarnym, jak i we wszelkich innych konfliktach i sporach pomiędzy pracownikami, studentami i doktorantami, które nadają się do rozwiązania w drodze polubownej.

2. W jaki sposób może zostać zainicjowana mediacja?

Na wniosek jednej lub obu stron konfliktu złożony do Koordynatora Zespołu Mediatorów UAM (mediacja@amu.edu.pl) albo do mediatora wybranego z listy Mediatorów UAM [TUTAJ](#). Jeśli w sprawie zostało wszczęte postępowanie wyjaśniające na podstawie Polityki Równościowej i Antydyskryminacyjnej mediacja jest inicjowana za zgodą stron na podstawie wniosku Rzecznika. Natomiast w postępowaniu dyscyplinarnym do mediacji może skierować także Rektor, rzecznik dyscyplinarny lub komisja dyscyplinarna.

3. Kto może być stroną mediacji?

Stroną mediacji może być każda osoba, która jest członkiem społeczności akademickiej: pracownicy, zarówno nauczyciel akademicki, jak i każdy pracownik nie będący nauczycielem akademickim oraz student i doktorant.

4. Jaką treść powinien mieć wniosek o przeprowadzenie mediacji i w jaki sposób należy go złożyć?

Wniosek o przeprowadzenie mediacji powinien zawierać oznaczenie stron, ich dane kontaktowe, wskazanie pełnomocników, jeśli mają brać udział w mediacji oraz ich dane kontaktowe, krótki opis przedmiotu konfliktu i wskazanie mediatora lub zaproponowanie mediatora, gdy wniosek składa jedna strona. Wniosek składa się do Koordynatora Zespołu Mediatorów UAM albo do wybranego z listy Mediatorów UAM mediatora na piśmie, elektronicznie na adres jego poczty elektronicznej albo przez stronę internetową. Wzór wniosku jest dostępny na stronie <https://amu.edu.pl/mediacja>. Jeśli wniosek będzie niekompletny albo będzie zawierać niejasności, Koordynator albo wybrany mediator mogą zwrócić się o ich wyjaśnienie.

5. Czy na przeprowadzenie mediacji konieczna jest zgoda drugiej strony konfliktu?

Tak, mediacja może odbyć się tylko za zgodą obu stron. Strony mogą zgodnie złożyć wniosek o mediację. W przypadku, gdy z wnioskiem wystąpi jedna ze stron, Koordynatora albo wybrany mediator zwracają się do drugiej strony w celu uzyskania zgody na mediację.

6. Co się stanie, jeśli druga strona nie wyrazi zgody na mediację?

W przypadku braku zgody drugiej strony mediacja nie zostanie przeprowadzona.

7. Czy można zrezygnować z mediacji w czasie jej trwania?

Tak, każda ze stron może zrezygnować z mediacji w dowolnym momencie.

8. Czy w mediacji można rozwiązać także inne konflikty niż te, które zostały wskazane we wniosku?

Tak, nie ma przeszkód, by w toku mediacji strony rozszerzyły jej zakres na inne konflikty, jakie istnieją pomiędzy nimi.

9. Czy strona musi zgodzić się na mediację, którą zaproponowała druga strona albo do której skierował strony właściwy podmiot?

Nie. Mediacja jest dobrowolna, może dojść do skutku tylko za zgodą obu stron.

10. Co to znaczy, że mediacja jest dobrowolna?

Dobrowolność mediacji oznacza, że to wyłącznie od woli (zgody) stron zależy, czy mediacja zostanie przeprowadzona. Każda ze stron może w dowolnym momencie zrezygnować z mediacji. Od wyłącznej woli stron zależy także to, w jaki sposób mediacja zostanie zakończona, a jeśli dojdzie do zawarcia porozumienia, tylko strony decydują o jej treści.

11. W jaki sposób dochodzi do spotkania z mediatorem?

Po ewentualnym uzyskaniu zgody drugiej strony Koordynator Zespołu Mediatorów UAM zawiadamia strony o przyjęciu wniosku i przekazuje mediatorowi dane kontaktowe do stron. Mediator w porozumieniu ze stronami ustala miejsce i czas sesji mediacyjnej i zaprasza strony do jej odbycia.

12. Jak wskazywany jest mediator?

Mediatora wskazują strony we wniosku, o ile składają go wspólnie, a w przypadku, w którym wniosek złożyła tylko jedna strona, druga strona wyrażając zgodę na mediację, wyraża także zgodę na mediatora zaproponowanego we wniosku albo proponuje innego. W przypadku spraw objętych zakresem przedmiotowym Polityki Równościowej i Antydyskryminacyjnej mediatora wyznacza Rzecznik w uzgodnieniu z Rektorem i za zgodą stron.

13. Gdzie znajduje się lista mediatorów UAM?

Lista mediatorów UAM znajduje się na stronie: <https://amu.edu.pl/mediacja>

14. Jakie są konsekwencje braku porozumienia stron w kwestii wyboru mediatora?

W przypadku braku zgody stron co do osoby mediatora zostaje on wskazany przez Koordynatora. W sprawach objętych zakresem przedmiotowym Polityki Równościowej i Antydyskryminacyjnej Rzecznik w porozumieniu z Rektorem wyznacza innego mediatora bez konieczności wyrażenia zgody przez strony.

15. Czy mediacja może być prowadzona przez więcej niż jednego mediatora?

Tak. Strony mogą wybrać z listy mediatorów UAM więcej niż jednego mediatora do prowadzenia mediacji pomiędzy nimi. Również mediator wybrany przez strony lub wskazany przez Koordynatora może zaproponować, by ze względu na okoliczności sprawy mediacja była prowadzona przez więcej niż jednego mediatora. Osobę drugiego mediatora proponuje za zgodą stron mediator. Mediację prowadzoną przez więcej niż jednego mediatora określa się komediacją.

16. Czy w trakcie mediacji może dojść do zmiany mediatora?

Tak. Każda ze stron może wnieść o zmianę mediatora w trakcie mediacji. Również mediator ma prawo odmówić przeprowadzenia mediacji, a także zrezygnować z jej kontynuowania. We wszystkich tych przypadkach nowy mediator jest wskazywany według ogólnych zasad.

17. Co to znaczy, że mediator jest bezstronny i neutralny?

Bezstronność oznacza, że mediator w trakcie prowadzenia mediacji winien traktować strony równo, bez uprzywilejowywania żadnej z nich. Nie może on działać na korzyść żadnej ze stron. Natomiast zgodnie z zasadą neutralności mediator nie może być zainteresowany sposobem zakończenia mediacji w tym znaczeniu, że nie może czerpać korzyści z tego, jak strony zakończą konflikt.

18. Co może zrobić strona, jeśli odnosi wrażenie, że mediator w toku mediacji faworyzuje drugą stronę lub w jakikolwiek inny sposób nie jest bezstronny?

W takim przypadku strona może zwrócić się o zmianę mediatora. Warto jednak przed podjęciem decyzji porozmawiać z mediatorem - może to pomóc wyjaśnić czy wyeliminować wątpliwości.

19. Kto może być mediatorem akademickim UAM?

Mediatorem akademickim UAM może być posiadający pełną zdolność do czynności prawnych i pełnię praw publicznych pracownik Uniwersytetu, zarówno nauczyciel akademicki, jak i osoba nim nie będąca. Na liście mediatorów UAM znajdują się także - na mocy Porozumienia o współpracy zawartego przez Uniwersytet - mediatorzy z Polskiego Centrum Mediacji O. w Poznaniu. Wszyscy mediatorzy UAM posiadają potwierdzone odpowiednimi dokumentami kwalifikacje i umiejętności w zakresie mediacji.

20. Na czym polega poufność mediacji?

Mediator, strony i inne osoby biorące udział w postępowaniu mediacyjnym są obowiązane zachować w tajemnicy fakty, o których dowiedziały się w związku z prowadzeniem mediacji. Oznacza to, że żadne tego rodzaju informacje nie zostaną udostępnione innym osobom ani podmiotom, jak np. przełożeni stron. Nadto mediator nie może być w ewentualnym postępowaniu sądowym świadkiem co do faktów, o których dowiedział się w związku z prowadzeniem mediacji.

21. Czy mogą być uzasadnione obawy, że o przebiegu mediacji i treści prowadzonych rozmów dowie się osoba trzecia (np. przełożony)?

Ze względu na związanie zarówno mediatora, jak i wszystkich uczestników mediacji obowiązkiem zachowania poufności mediacji, osoby trzecie, w tym przełożony strony nie powinny w żaden sposób uzyskać wiedzy na temat okoliczności, jakie zostały ujawnione w toku mediacji.

22. Jak długo trwa mediacja?

Mediacja może trwać tak długo, jak strony uznają za konieczne do wypracowania porozumienia, mogą również z góry same oznaczyć czas jej trwania. Mediacja może się zakończyć zawarciem porozumienia nawet po przeprowadzeniu jednego czy dwóch spotkań (choć – w zależności od złożoności sytuacji - może trwać też znacznie dłużej).

23. Czy mediacja może być prowadzona on-line?

Tak, mediacja może być prowadzona za zgodą stron z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość, np. w formie videokonferencji za pośrednictwem platformy MS Teams, Zoom lub innych czy w formie telekonferencji.

24. Jak przebiega mediacja?

Mediacja rozpoczyna się od poinformowania stron przez mediatora o istocie, zasadach i potencjalnych skutkach mediacji. Następnie strony prezentują własne perspektywy w sprawie i punkty widzenia w sytuacji konfliktowej, po czym ma miejsce ustalenie kwestii do rozwiązania. W dalszej kolejności strony prowadzą z udziałem mediatora rozmowy w celu wypracowania porozumienia.

25. W jaki sposób mediator prowadzi mediację?

Mediator prowadząc mediację wykorzystuje narzędzia usprawniające komunikację między stronami, jak np. techniki aktywnego słuchania, by ustalić rzeczywiste potrzeby stron i z ich uwzględnieniem wspierać strony w dążeniu do porozumienia. Nie będzie natomiast narzucać im sposobu zakończenia konfliktu czy treści porozumienia. Nie będzie też przeprowadzał dowodów.

26. Na czym polega sesja wspólna, a na czym odrębna?

Sesja wspólna to spotkanie obu stron, które w obecności i przy wsparciu mediatora wypracowują porozumienie poprzez bezpośrednią rozmowę. Podczas sesji indywidualnych (odrębnych) mediator pracuje tylko z jedną ze stron. Sesje odrębne objęte są poufnością, co oznacza, że do przekazania stanowisk i informacji uzyskanych w ten sposób drugiej stronie wymagana jest zgoda strony, od której pochodzą. O tym, czy prowadzone będą sesje odrębne czy wspólne decyduje mediator wraz ze stronami biorąc pod uwagę, co przyczyni się bardziej do rozwiązania konfliktu.

27. Czy mediator może narzucić stronom sposób rozstrzygnięcia konfliktu?

Nie. Mediator nie ma wobec stron żadnych kompetencji władczych, dyrektywnych, nie rozsądza ani nie rozstrzyga, nie może narzucić im sposobu rozwiązania czy rozstrzygnięcia konfliktu. To, w jaki sposób zostanie rozwiązany konflikt, a zatem i jaką treść będzie miało porozumienie oraz czy w ogóle zostanie zawarte pozostaje wyłącznie w gestii stron.

28. Czy strona może przyjść na posiedzenie mediacyjne z pełnomocnikiem?

Tak, strona może być reprezentowana w mediacji przez pełnomocnika, co oznacza zarówno to, że może stawić się na posiedzenie mediacyjne z pełnomocnikiem, jak i to, że na posiedzeniu może reprezentować ją sam pełnomocnik. Pełnomocnikiem strony może być np. adwokat, radca prawny, ale też każda osoba, do której strona ma zaufanie. Należy jednak wziąć pod uwagę, że z reguły lepiej służy rozwiązaniu konfliktu osobista obecność strony na posiedzeniu. Nadto w każdym przypadku pełnomocnik winien na ogólnych zasadach okazać dokument obejmujący umocowanie do reprezentowania strony.

29. Czy mediator może zażądać od pełnomocnika, by nie brał udziału w mediacji?

Mediatorowi nie przysługują władcze kompetencje wobec uczestników mediacji, dlatego nie może skierować do pełnomocnika strony takiego żądania. Może jednak, jeśli uzna, że jest to zasadne z uwagi na zachowanie równości pomiędzy stronami albo że przysłuży się rozwiązaniu konfliktu poprosić stronę o obecność na posiedzeniu bez udziału pełnomocnika. Uprawnienie to wpisuje się w rolę mediatora, jaką jest organizacja i zarządzanie przebiegiem mediacji.

30. Czy w mediacji może uczestniczyć tłumacz?

Tak. Jeśli jedna ze stron nie włada językiem polskim albo ma w tym zakresie trudności, udział tłumacza jest pożądanym, ponieważ daje gwarancję poprawnej komunikacji oraz wzmacnia u stron poczucie bycia zrozumianym, a w konsekwencji bycia wysłuchanym, co zbliża je do porozumienia. W Zespole Mediatorów UAM są osoby mogące prowadzić mediację w j. angielskim czy francuskim.

31. Jak przebiega mediacja w przypadkach, gdy stronami konfliktu są grupy osób?

W takiej sytuacji Koordynator albo mediator, do którego złożono wniosek o przeprowadzenie mediacji może zwrócić się o wskazanie Reprezentanta lub Reprezentantów w liczbie nie przekraczającej trzech.

32. Czy mediacja w każdym przypadku musi kończyć się zawarciem ugody?

To, w jaki sposób zostanie rozwiązany konflikt i czy w ogóle do tego dojdzie zależy wyłącznie od stron. Możliwe jest zakończenie mediacji spisaniem porozumienia, nadaniem porozumieniu formy prawnej ugody, a nawet porozumienie się jedynie w formie ustnej. Strony mogą też ustalić w mediacji np. zasady współpracy na przyszłość, sposób komunikowania się czy kontaktowania w sprawach służbowych, co nie musi wiązać się koniecznością ze spisaniem porozumienia. Porozumienie wypracowane w mediacji może natomiast przybrać formę ugody zwłaszcza wtedy, gdy konflikt stron wywoływał skutki prawne. Jednak nawet wówczas, gdy nie dojdzie do zawarcia porozumienia, przejście przez proces mediacji poprawia komunikację między stronami, często pozwala na zmianę wzajemnego stosunku, co zazwyczaj przekłada się pozytywnie na dalsze funkcjonowanie i postawy nawet, gdyby doszło między stronami do procesu sądowego.

33. Czy ugoda wiąże strony? Jakie są konsekwencje jej niewykonania?

Jeśli strona zdecydują się na zawarcie ugody, muszą być świadomego tego, że jest ona umową cywilnoprawną. Dlatego wiąże strony jak każda umowa, chyba że jest dotknięta wadami, jakie w świetle prawa czynią ją nieważną. Skutki niewykonania ugody przedstawiają się tak samo, jak w przypadku innych umów: strona uprawniona może żądać od drugiej strony wykonania ugody, także na drodze procesu sądowego. Natomiast jeżeli strony wystąpiły do sądu z wnioskiem o zatwierdzenie ugody po jej zawarciu i sąd zatwierdził ją przez nadanie jej klauzuli wykonalności, ugoda uprawnia do wszczęcia egzekucji świadczeń w niej zawartych bez konieczności wszczynania procesu sądowego.

34. Czy na podstawie ugody może zostać wszczęta egzekucja?

Po zakończeniu mediacji każda ze stron jest uprawniona do wystąpienia do sądu z wnioskiem o jej zatwierdzenie. Ugoda zatwierdzona przez sąd (przez nadanie jej klauzuli wykonalności) staje się tytułem wykonawczym, co oznacza, że uprawnia do wszczęcia na jej podstawie egzekucji w sytuacji, w której jedna ze stron nie chciałaby jej wykonać. Taki przywilej nie wiąże się z ugoda, która nie zostanie zatwierdzona przez sąd. Równocześnie uzyskanie zatwierdzenia ugody w ten sposób powoduje, że w razie jej niewykonania przez jedną ze stron nie ma konieczności wszczynania postępowania sądowego.

35. Czy ugoda zawarta w mediacji musi być zatwierdzona przez sąd?

Nie. Wystąpienie przez stronę z wnioskiem o zatwierdzenie ugody przez sąd jest jej uprawnieniem, a nie obowiązkiem, jest zatem fakultatywne. Jednak w przypadku, gdy jedna ze stron uchyla się od jej wykonania, ugoda wobec której nie wystąpiono o jej sądowe nie może stanowić podstawy do wszczęcia egzekucji - druga strona musi wówczas dochodzić swoich roszczeń z ugody w procesie sądowym, a ewentualną egzekucję wszcząć dopiero na podstawie prawomocnego wyroku.

36. Jakie czynności są podejmowane po zakończeniu mediacji?

Po zakończeniu mediacji mediator - niezależnie od wyniku mediacji - składa stronom protokół z mediacji. W protokole zaznacza się jedynie miejsce i czas prowadzenia mediacji, dane stron i uczestników oraz wynik mediacji. W jego treści nie są ujawnione informacje na temat przebiegu mediacji. Protokół podpisuje mediator. Jeżeli strony zawarły ugodę albo pisemne porozumienie przed mediatorem, po podpisaniu przez strony załącza się je do protokołu. Natomiast w protokole nie odzwierciedla się przebiegu mediacji, gdyż okoliczności te objęte są poufnością. Jeżeli do mediacji skierował strony Rzecznik Praw i Wolności Akademickich w postępowaniu wyjaśniającym na podstawie postanowień Polityki Równościowej i Antydyskryminacyjnej, Rektor, rzecznik dyscyplinarny albo komisja dyscyplinarna w postępowaniu dyscyplinarnym, mediator składa protokół z mediacji o wskazanej wyżej treści także tym podmiotom.

37. Czy mediacja na Uniwersytecie jest odpłatna?

Mediacja prowadzona na Uniwersytecie jest nieodpłatna.

Informacje i kontakt

Regulamin postępowania mediacyjnego prowadzonego na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz elektroniczny formularz wniosku o przeprowadzenie mediacji

znajdziesz na stronie www:

<https://amu.edu.pl/mediacja>

Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej,

napisz: mediacja@amu.edu.pl .,

umów się na dyżur mediacyjny: <https://amu.edu.pl/mediacja>

zostaw dane kontaktowe w skrzynce mediacyjnej: SKRZYNKA.

Zespół Mediatorów UAM:

mediacja@amu.edu.pl

<https://amu.edu.pl/mediacja>

Centrum Wsparcia Mediacji

przy Wydziale Prawa i Administracji UAM:

mediacja@amu.edu.pl

[WPiACentrumWsparciaMediacji](#)

Opracowanie: Joanna Mucha